1870. II. évfolyam. 152. szám. Hétfő, augusztus 8.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
☞ Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők. ☜
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A „Debreczen" magántávirata:

= Pest, aug. 8. Nagy veszteség a franczia részről. Visszavonulás Metzig, a Szajna departement ostromállapotba helyeztetett. — Nagy rémület Párisban.
(Fontosabb táviratunk a „Legujabban.")

A veszély segit!

○) Kormányunknak az önálló magyar hadsereg eszméjétől is irtózó eljárási irányzata több izben megtámadtatott a képviselőházban, s különféle interpellatiókkal mintegy erőszakoltatott, hogy az önálló magyar hadseregnek, ha az már egyelőre feláldoztatott is a közösügyes kiegyezésnek, létrehozására nézve a kormány, legalább jövőre tegye meg az előkészületeket.

Fájdalom, sem a sürgetésnek, sem a sokféle interpellatiónak nem lőn sükere; a kormány nem mutatott hajlamot, hogy Magyarország hadseregének az osztrák idegen nyelvü és szellemü hadseregtől külön szervezése iránt csak legtávolabbról is lépéseket tegyen; s igy a nemzeti közvélemény, hangos követelése daczára, kielégitetlen maradt.

Maradt a dolog ugy, amint az 1867-dik évi közösügyes kiegyezés megállapitotta; — hogy t. i. a magyar hadsereg csak kiegészitő része legyen az osztrák hadseregnek, mely idegen nyelven vezényeltetik, s igen természetesen, az ily magyar sereg nem egyéb, mint gunyja az igazi, önálló nemzeti hadseregnek. A dolog e tekintetben sokkal roszabbá vált a kiegyezés által; mert azelőtt, jogilag s törvényileg még mindig létezett magyar hadsereg; mig e közösügyes alku végetvetett az önálló független hadsereg eszméjének is; a sokféle nemzetből álló, sokféle érdektől vezetett hadfiakból alkotott közös sereg egyik osztályává sülyesztvén a magyar hadcsapatokat, melyek különben a vitézség minden kellékével és jellegével birnak.

Midőn a rendes hadsereg szervezésnél már nem lehetett mitsem megmenteni, s a jövőre kellett venni a reményt, hogy a nemzet ho[illegible]ljesitteni fog, ha nem saját kormányának akarata, hanem majd a gondviselés csodálatos müködése folytán, mely a zürzavarokból sokszor a legragyogóbb világosságot deriti ki: a honvédség felállitására vonatkozó előkészületeknél hitte részben megnyerhetni a nemzet azt, mit a rendes hadseregnél elvesztett.

Azt hitte a nemzet, hogy a kormány, ha már a közösügyes alku mammongyomrának megtöltésére mindent elkövetett, mit a külső alakiság, s a Lajtán tuli érdek megkiván, — most bizonnyal kettőztetett erélylyel fog törekedni arra, hogy a nemzeti hadsereget, bent az országban, a honvédség czége alatt, minden kellékével fölszerelve állitsa föl kicsinyben, mely a valódi nemzeti hadseregnek magvát képezze, s mire büszkeséggel tekinthessen a nemzet, hogy imé, ilyen hadsereg az kicsinyben, mit nagyban is képes kifejteni, felállitani és tartani Magyarország!

A nemzet ismét csalódott.

Mert részint a honvédség felállitása igen lassan ment, sőt annak berendezése, beállitása a rendes hadsereg soraiból a törvény szerint, maig is elmaradt, — részint e téren is mostohának mutatta magát a kormány a nemzeti igények irányában.

Mert részint maig sem neveztettek ki honvédtábornokok, az 184⁸/₉-ki önvédelmi harczokban dicső nevet kivivott hős tábornokaink mellőztetvén, részint a kis mérvben, lassankint felállitott honvédseregnek müszaki csapatokkal ellátása, ugy látszott, készakarva halogattatott.

Tán kormányunk nem tartotta a magasabb illemmel — mit mi közönséges emberek nem birunk megérteni — megegyeztethetőnek, hogy a magyar király honvédserege is, a közös cs. kir. hadsereg példájára, tüzérséggel s más müszaki csapatokkal is ellátassék.

Tán csak mézesmadzagot vélt adni a nemzet szájába a kormány, a honvédség felállitásával, midőn czifra katonafigurákat állitott fel, karddal és puskával, mely csak festve van, lőpor és golyó nélkül a háborujátékokban, sőt védelem nélkül a veszélyek pillanatában, ágyuk és tüzérek hiányában.

Az igy papirra festett honvédkatonaság természetesen, háboru esetében, még belső védelemre sem volna használható, minden lelkesedése mellett sem, s veszély esetén, meg nem felelhetne hasonló erőknek, melyek kellőleg fölszerelvék; — s a nemzeti lelkesedés, mely a honvédet fölszereletlenül csatába vinné, csak azon áldozatok sorát növelné, melyek idegen érdekekért oly nagy számmal hullottak el hasztalanul a nemzet legszebb virágai közől. . . .

Most, a franczia-porosz háboru alkalmából látszik, hogy a kormány, maga is látva a mulasztás hibáit, igyekszik a honvédség kellő fölszerelését keresztülvinni, sőt, hallik, hogy müszaki csapatok is fognak beosztatni a honvédséghez.

Távolról sem káröröm szól belőlünk, mely elkésettnek szeretné vitatni ezen intézkedéseket; hanem, meg kell vallanunk, hogy kormányunknál még most sem találunk elég erős akaratot és eltökéltséget arra, hogy a honvédség szervezése körül a nemzet méltóságához, és a természeti józan ész követeléseihez is mérten minden szükségest elkövessen.

Mért nem nevez már ki a kormány tábornokokat?

Hiszen, ha 130,000-re megy a legujabb tartalékosok beosztásával a honvédség száma: ily hadsereget csak megilletne már nehány tábornok; s a kinevezendő tábornokok által bizonyosan erkölcsileg, szellemileg is nagy gyarapodást venne a honvédügy; a honvédek soraiban, sőt az egész nemzetben óriási mérvben növelné a lelkesedést! . . .

És mért nem mutatja kormányunk azokat a hiresztelt honvédtüzéreket, és honvédágyukat!

Mért nem látjuk a müszaki hadcsapatok iskoláit, gyakorlatait, a tüzéri próbalövéseket, hogy legalább éledne lelkünk, s örvendve vehetnők tudomásul, mikép már valóban megvan az igazi magyar hadsereg magva! . . .

Fájdalom: nem lehet e tekintetben a kormány komoly, határozott akaratára utalnunk s sulyt fektetnünk; hanem abban kell hinnünk, biznunk, remélnünk, hogy e tekintetben is, — ha ugyan késő nem lesz! — majd csak a veszély segit!

Cattaróból azt irják a P. Ll.-nak, hogy az utóbbi napokban tekintélyes montenegróiak, kik közt némelyek szerint Nikita hg is jelen volt, a crivoscianok, ledniceiek és mainaiakkal a határerdőségekben több izben tanácskoztak. — Ugyan-e lap szerint ugy a közös, mint a honvédsereget ellátják mitrailleussel.

Bécsből valamennyi lóliferáns a tartományokba utazott. Egy hét alatt 12,000 lovat kell kiállitaniok. — Albrecht főhg. 4. és 5-én Kuhn hadügyérrel értekezgetett. — Ő felsége több napra Neubergbe készült, de a weiszenburgi ütközetről szóló távsürgöny hallatára ott időzését csak nehány órára szoritotta. Az udvarnál komoly hangulat van. (Ezeket a hireket is a „P. Ll." hozza.)

Az észak-német szövetség területén lévő vasuti távirdáknak, a porosz franczia háboru idején, a magánsürgönyök szállitása meg van tiltva.

= Türr levele Bismarckhoz. Miután most épen a „leleplezések" vannak napirenden, Türr tbnok sem állhatta meg, hogy el ne beszélje a világnak, a mit ő egykor diskursus között Bismarck gróftól hallott.

Egyik bécsi kis lapban egy nagy nyilt levelet közöl egyenesen Bismarckhoz czimezve, mely levél tartalma két részre szakad. Elsőben Luxemburg és Belgium elfoglalásáról szól Franczia ország által Ugyanaz a thema, mely a nagy lármát csapott Benedetti féle szerződésben foglaltatik. A másik rész Ausztria és Magyarországra vonatkozik.

Igen különös, bogy Türr Bismarcknak akarja felróni, amit Labareu beszélt, a maga szakállára, minden megbizás nélkül. Nagyon szép is volna, ha minden féleszü konsul vagy ügynök beszédeért, mit magán körökben, poharazás közt tesz, mindjárt valamely államkormányát lehetne felelőssé tenni. A levél ezen része, mint látjuk, roppant erőltetett s komoly figyelemre egyátalában nem érdemes.

A Luxemburg és Belgium ügyre vonatkozó állitásai pedig Türrnek ugyanazok, melyeket a hivatalos franczia sajtó már egy hete folyton hangoztat, de melyet nagyon kevés ember hajlandó elhinni.

E levelet a pesti nagy lapok egész terjedelemben közlik, mi azonban lapunk szük tere miatt mellőzni vagyunk kénytelenek azt.

— **A spanyolok** ismét szerencsétlen királyvadászokul mutatják be magokot. Dom Fernando portugall herczeg egy irásában elutasitja magától az ajánlott spanyol koronát, és megbizottainak meghagyja, hogy erről vele többször ne is beszéljenek!

— **A franczia-olasz-osztrák szövetség** létezését az Independenza Italiana s más olasz lapok megczáfolják.

Zabot Bécsben igen nagy mennyiségben vásároinak. A bécsi hitel bank aug. 4-kén 40,000 mérőre kötött szerződést 50 fontra kimérve sept. — oct. hóra 2 frt. 30—32½ krjával. Vajjon ezen kötés külföldi megrendelésre történt-e, vagy a belföldi szükséglet fedezésére fog szolgálni, most még nem tudhatni. Hogy külföldiek vették volna e zabot, nem valószinü, miután a poroszok még aug. havi szállitmányt sem vesznek. A nagyobb eladásoknál közvetlenül a tulajdonosok tesznek ajánlatokat és a megrendelések ezen ajánlatokhoz képest történnek.

Honvédelmi ügyek. József főhg., főparancsnok speciális rendeletére mindazon tartalékosak, kik 1869/70-ben a honvédséghez áttettek, a tengerészeti gyalogságot kivéve, hadgyakorlatra azonnal berukkolni tartoznak.

A honvédelmi miniszteriumban — irja budai tudósitónk — rendkivüli tevékenység van, miután az a feladat, hogy a 80,000 már felszerelten felül, még 40.000 felszereltessék. Több szállitóval alkut is kötöttek már tetemes mennyiségü ruházati és fegyverzeti tárgyakra. Ugyanily ügyben Domaniczky honv. főhadnagy Bécsbe utazott.

Franczia-porosz háboru.

A Weissenburg melletti ütközetről, mely aug. 4-le, folyt teljesen hallgat a franczia hivatalos távirat. Nem constatálja sem a franczia jobbszárny megtámadását, sem Douay osztálytábornok elestét, sem Mac-Mahon főparancsnoknak közbevegyülését.

Ennélfogva csak porosz és német forrásokra kell szoritkoznunk. A fontosabb hirek következők:

Franczia fogoly nem 500, hanem 800 ejtetett, ezek közt igen sok turkos, miután Douay hadosztálya nagyrészt afrikai csapatokból állt, melyek legnagyobb számmal Mac-Mahon seregébe vannak beosztva.

Karlsruheba 800, Dresdába 600 sebesült szállittatott, vegyesen német és francziák.

A franczia foglyok Spandauba fognak szállittatni.

Az ütközet folyamára vonatkozólag porosz források egyhangulag constatálják, hogy az ütközet véres volt, de fényes győzelem követte. S ugy látszik, hogy Mac-Mahon közbevegyülése sem adhatott ujabb lendületet a dolognak. A porosz koronaherczeg hadserege ura maradt a csatatérnek. Egy porosz forrásu távirat legujabban jelenti, hogy több órai makacs harcz után Mac-Mahon hadtestével Schleichthal és Riedselz felé vonultak vissza. Az ütközet képét ennélfogva mi igy képzeljük:

Tudjuk, hogy a porosz déli hadsereg tulnyomó erővel támadta meg a franczia jobb szárny (Mac-Mahon hadteste) Weissenburghoz előtolt hadosztályát. Ezen tulnyomó erő óriási aránytalanságot tüntetett fel a szemben állt erők között. Az ütközetben ugyanis — a porosz koronaherczeg szemei előtt — porosz hivatalos forrás szerint három hadtest, (az V, XI. porosz és II. bajor hadtest) vett részt; szemben állt vele Douay hadosztálya. Számokkal nehezebb volna kitüntetni ezen aránytalanságot, de világos lesz azonnal, ha a katonai szervezést veszszük figyelembe. Egy hadtest ugyanis rendszeresen 2—3 hadosztályból (divisio) áll; a német haderő tehát, mely Weissenburgnál támadott legalább 6—9 hadosztályból állt. S ez képvisel a német hadszerkezet szerint 60—80—110 ezer embert. A legkisebb számitást véve alapul, s föltéve, hogy a porosz-német erő csak 60 ezerből állt, mégis hatszorosan volt nagyobb Donay hadosztályánál.

A győzelem tehát a támadás gyorsaságában leli magyarázatát. A franczia hadosztálytól hiba volt mindenesetre, hogy megengedte magát tulnyomó erő által lepetni. De könnyen át nem engedte a tért, — s ugy látszik a porosz koronaherczeg is hajlandó felkiáltani: Még egy ilyen győzelem s hadtestemnek vége.

Mac-Mahon, kinek főhadiszállása Strassburg, segélyére sietett Douay hadosztályának. Némely távirat szerint vissza is nyomta Weissenburgtól a poroszt.

Egy távirat jelenti, hogy „Strassburgban hirlik" miszerint Mac-Mahon visszaüzte a korona herczeget. De épen azért mert Strassburgban, mondhatni a franczia jobb szárny támpontjában is ily kétes alakban tünt föl e hir — sejtjük, hogy Mac-Mahonnak csakugyan nem sikerült visszaüzni a porosz támadó erőt. S megerősit ebben egy ujabb távirat, — mely szerint Mac-Mahon visszavonult Schleichthal és Riedselz felé.

Ez a két helység a Strassburg, Hagenauból Weissenburgba vezető vasut két oldalán fekszik. Riedselzbe hegyeken, Schleichthalba völgyen át visz jól csinalt országut; ez volt Mac-Mahon visszavonulási vonala, ha visszavonulása való. A poroszok Weissenburgot elhagyva a Geisbergen fészkelték meg magukat.

Ezen egész vidék hegyvölgyes vidék s nagyobb hadtömegek operatiojára alkalmatlan. — A franczia haderőnek tehát még egyszer meg kell kisértenie Weissenburgtól visszanyomni a poroszt vagy vissza kell vonulnia Hagenauig, mert csak itt várhatna döntő ütközetet, — ha ugyan előbb a franczia centrumban nem áll be a dolgok oly változása, melynélfogva a porosz koronaherceg déli hadsergével kénytelen lesz megállani az előnyomulásban.

Álljon itt ezen ütközetre vonatkozólag még néhány részlet:

Douay, az elesett franczia osztálytábornok, nem ugyanaz, kinek néhány nap alatt holt hire költetett, s kiről az állittatik, hogy önálló parancsnokságot visz Belfortban. A franczia hadseregben két Douai tábornok van; a ki Weissenburgnál elesett nem ugyanaz, a ki Mexikoban harczolt, hanem testvére Abel, s Mac-Mahon hadtestében a 2-ik hadosztályt vezérié, mely következő csapatokból állt:

I. dandár, Montmarie tbn. 50, 78 sorgyalogezr. 10 vadászzászlóalj.

II. dandár Pelle tbn. 1 zuáv ezred, és 1 algiri vadászezred (turko). Hadosztálya körülbelől tehát 12,000 emberből állt.

Ez a Douay 1815-ben született, s az 1859-ki olaszországi háboruban mint ezredes a 70-ik sorgyalogezredet vezérlé. Akkor sebet kapott.

Kirchbach tbn. a ki porosz részről sebet kapott az V-dik porosz hadtestet vezeté, 1809-ben született, 1866-ban osztálytábornok volt, részt vett a Nachod, Skalitz, Schweinschädel és Königgrätz melletti ütközetekben. Szép férfias alaknak mondják. Hadteste roppant veszteségeket szenvedett.

— Pest, aug. 7. Kitünő győzelme a poroszoknak. A bal Centrum, melyet Frossard és a császár vezettek, áttöretett s a francziák Nancynál szedik össze magokat.

— Győzelemdus csata Wörthnél. — Mac-Mahon, hadseregének legnagyobb részével teljesen megveretvén, — Bitschbe nyomatott vissza.

Berlin, aug. 6. A Wolff-féle levelezési iroda a koronaherczegnek a Wörth melletti csatatérről, délután 4¼ óráról kelt következő táviratát közli:

Berlin, aug. 6. Egy a hadseregtől érkezett hivatalos távirat jelenti: A koronaherczeg tegnap folytatá Weissenburgon át az előrenyomulást, a nélkül, hogy komoly ellenállásra talált volna; utjában több franczia helységen haladt át, melyek el vannak halmozva sebesültekkel, köztük az 50-ik ezred ezredese. Az ellenség szünetlenül bocsátja be gránátjait Saarbrücken városba.

Bécs, aug. 6. A „Neue Fremdenblatt" egy tudósitást hoz Párisból a weissenburgi ütközetről, melyben ezek mondatnak: A Pelle-dandár oldalt és a centrumban támadtatott meg az erdőszélen; az ez alkalommali meglepetés következtében egyszersmind egy század turcos fogatott el. A foglyok még késekkel is borzasztóan védték magukat.

Douay osztaly-tábornok, ki a Mont-marie-hadosztályt szemlélte volt meg. — a 10-dik franczia vadász-zászlóaljjal kilencz porosz dandár ellen kelt csatára, melyek egyidejüleg támadtak. Mac-Mahon idejekorán(?) érkezett a segitséggel. A franczia hadseregben nagy lelkesültséget ébresztett a Douay hadosztály vitézsége.

München, aug. 6. A weissenburgi csatában elfogott francziák közül 346-an Ingolstadtba szállittatnak. A francziák a st.-johanni vasuti épületet — Saarbrücken mellett — gránátokkal lődözték.

Bécs, aug. 6. A „Morgenpost" e hó 5-ke estéjéről Kolmárból egy közlést hoz, mely szerint 5-ke reggel óta Strassburg és Saarbrück közt nagy csata folyik; melynek kimenetele azonban még nincs tudva.

Páris, aug 5. A Weissenburgnál tegnap folyt csatáról ezeket hallani: Három gyalogezred és két lovas-ezred (a Douay-hadosztályból) az ellenség részéről rendkivüli tuleró által támadtatott meg; a franczia ezredek, több órai csata után — melyben az ellenség vesztesége tetemes volt — visszahuzódtak. Erre a franczia csapatok erős állást foglaltak el, mely összeköttetésben Mac-Mahon hadtestével, a bitschi vasutvonal fe[illegible]kodik.

Páris, aug. 5. Hivatalosan jelentik: Weissenburgnál tegnap 3 ezred gyalog (a Douay-hadosztályból) és egy könnyü lovas-dandár igen tetemes számu ellenséges haderő által támadtatott meg; az ellenség a Lauter folyó melletti erdőkben gyülekezett. A francziák több óráig álották ellent, mire a Col du Pigeonnier-re, — mely a Bitsch-vonal felett uralkodik, — huzódtak vissza. Douay tábornok meghalt. Egy használhatlanná vált ágyu az ellenség kezébe esett. Mac-Mahon csapatokat öszpontosit a maga hadállásában.

Dresda, aug. 5. A porosz királynak a hadseregnél léte alatt a szász király viszi az éjszak-német szövetség ügyeit.

Saarbrücken és Weissenburg.

(U—i.) Miután a csatatéri levelezőktől átalában, még eddig touristai észlelődéseknél egyebet nem olvashattunk, és igy csupán a két ellenfél hivatalos harczi tudósitásaiból kell az eseményeket kiokoskodnunk, hagyjuk kinek-kinek kénye-kedvére, hogy a különbözö táviratokat egybevetve, az összletből következtessen.

Mi itt harczászati szemtpontból emlékezünk meg Saarbrücken és Weissenburg felől, s topografiai-rajzra szoritkozunk.

Ami Saarbrückennél a helyzetet illeti: ott mindkét ellenfél erős positiót foglalhatott.

A Saar balpartját uraló magaslatokat a francziák tartják megszállva s ők tartják hatalmukban mind ama vasutvonalokat, melyek St. Johanntól dél, észak, északkelet felé futnak ki.

A Saar jobb partját a poroszok tartják megszállva, s miután ők is rendelkezhetnek emelkedettebb helyekkel, elégeé kedvező helyzetben vannak arranézve, hogy a franciákat a Saaron átkelésben akadályozzák.

TÁRCZA.

A debreczeni dalegylet zászlója felavatása alkalmával tartott beszéd.

Minden összejövetel, minden ünnepély az egyesülési szellem, a társulási erő nyilatkozványa.

Az egyesülési erő az egyén szabadságán alapszik.

Az egyén kifejti erejét, tehetségét, s azáltal szellemi és anyagi mivelődését mozditja elő.

Ha több egyén, kifejtett erejét egy bizonyos czélra öszpontositja, a czél, mit egyesek elérni alig volnának képesek, a társulás ereje által könnyebben lesz megközelithető.

Minél nagyobb a társulási hajlam, az egyesülési erő, a mivelődés áldásai annál nagyobb mérvben tünnek elő.

Innen a mindinkább haladó korban a társulások gyakori esetei, anyagi és szellemi irányban.

Köztudomásu dolog, hogy az anyag és szellem egymásra hatásából származik az emberi jólét.

A pusztán anyagi ember soha sem felelhet meg a valódi ember hivatásának; mert az ember test és lélek.

Nem elég tehát csak vagyont, kincset gyüjteni; ezek csak a szellem melegitő és világító sugaraitól nyerhetik meg ragyogó zománczukat.

Innen látjuk a tudomány és a müvészet körében a társulási mozgalmakat.

A müvészet egyik ága a müének és dal, melyek mivelésére keletkeztek a dal- s zeneegyletek.

A debreczeni dalegylet is a müvészi dal, a müvészi ének tökélyére törekszik, hogy ezt elérvén, legalább megközelitvén, a szellemi embert oly kincscsel ajándékozza meg, mely szivet és lelket andalitó élvmámorban részesit.

A vállalkozás e neme nem uj; egyidejü az az emberrel.

Mindig találkoztak egyesek, kik a dal, az ének müvelésére szentelték magokat, s kik dalaikkal egész népeket ragadtak ámulatra, csodálatra, sőt évezredek tanuskodnak a hatalomról, mi dalaikban rejlett.

Homér dalai több évezredre, egész maig kiható győzelmet arattak az emberi szivekben.

Orpheus dalára a vadak megszelidültek, a kövek meglágyultak.

A syrenek szigetének önkéntes foglyai elfeledtek ételt és italt a bájosan csengő dalokon elámultukban.

Memnon zengő szobrának hire örök időkig fenmarad.

Szent Dávid énekei élni fognak, mig e világ tart, az emberi ajkakon.

Maga a természet is folyvást szivreható dalokban áradoz.

A szellő zendülése, a csermely csörrenése, a virágok zizegése, a villám suhogása, az ég dörrenése: mind, mind megannyi dal, melynek viszhangja az emberi kebel.

Az ember, a nép ellesi a szellő, a csermely, a virágok, a villám, a madárkák beszédét, s dalokba önti örömét s fájdalmát.

A szolgaság, a szabadság, a gyász, az öröm, a boldog és boldogtalan szerelem, mind mind dalban keres menedéket.

A hit embere, a csaták hős fia daltól nyer uj-uj lelkesedést!...

Nem csoda tehát, ha hazánk történetében eleitől fogva találunk példákra, melyek a dalmüvészet ápolására vonatkoznak, s a dal, az ének hatalmának hóditásáról tanuskodnak.

Attilla udvarában fehérbe öltözött szüzek hetes csoportai éneklettek nemzeti hun nyelven dicsőitő dalokat; majd táklyák körében hegedősök, költők magasztalák önkészitette dalaikban a harczi erényt és dicsőséget, s dalaik a hallgatókban örjöngéssel határos elragadtatást idéztek elő.

A honalapitó Árpád nagy áldomásai közben vidáman zengedeztek a lelkesitő nemzeti énekek. S folyvást nemzeti ünnepeken, gyász és öröm kifejezésére, a harczi bátorság edzésére nemzeti dalárok müködtek közre.

A dalegyletek, ősidőtől fogva fenállottak hazánkban is a csatárok soraiban, a templomok és iskolák énekkaraiban.

A legujabb időkben, midőn a mivelődés általános hatása többé elutasithatlan volt, keletkeztek hazánkban a polgári dalegyletek.

Igy a debreczeni dalegylet is.

A dal, az ének a szivet nemesiti, a szellemet emeli; a gyermek bölcsőjénél a jövő reménye, a sirnál a vigasztalás angyala jelen meg a dalban!

A nemzeti mivelődés egyik hathatós emeltyüje, a nagy, nemes tettek egyik eszköze az összhangzatos mü-ének!

Ezen irányt követni, e nagyszerü nemzeti irányban eredményt kifejteni van hivatva, mindegyik dalegylet.

S annál inkább a debreczeni dalegylet, itt a magyarság fészkében!

Ápolni kell tehát azt nemzeti érdekből, önmagunkért, önmagunknak! . . . . .

Egyesülni kell e zászló alatt!

Hadd lobogjon fenn e zászló, hadd emelkedjék magasra büszkén, ha azöröm vagy vész hangjait tolmácsolják is a dalárok dalai!

Védjük, oltalmazzuk, el ne hagyjuk, kövessük e zászlót, jó és bal szerencsében, a hazai dalmüvészet érdekében.

Éljen a zászlóanya, éljen a debreczeni dalegylet! Éljen a haza!

O. K.

Elnöki zárbeszéd.

Mielőtt a már felavatott s megkoszoruzott diszlobogót a zászlóanya nevében a dalegyletnek átadnám, szabad legyen a diszes vendégkoszoru becses türelmét pár perczre igénybe vennem, hogy leróvjam a kötelesség adóját azon polgártársaim és tisztelt nők iránt, kik becses adományaikkal e diszlobogó költségeihez járulni szivesek valának. Fogadják összesen és egyenkint őszinte szives köszönetünket; legyenek meggyőződve, hogy a legcsekélyebb adomány is egyaránt kedves volt egyletünk előtt, mert nem az összeg nagysága, de az adomány eredete és czélja adja meg annak a valódi becset és érdemet.

Most pedig ezen ünnepélyesen felavatott lobogót, melyet tisztelt tagtársaimmal a zászlóanya nevében átadandó vagyok —, tekintsék önök jelül, mely alatt örömre és diadalra seregeljenek egybe; — e lobogó emlékeztesse önöket, hogy valamint mindenben, ugy a dalban és zenében is egyedül az összetartás- és egyesülésben van a valódi erő. Városunknak e lobogóra diszesen himzett czimere emlékeztesse önöket, hogy a dalegylet mindinkább inkább erősbülése városunk mivoltát és virágzását nem kis mérvben mozditandja elő; szeretett hazánknak czimerére tekintve, melya zászlószalagot a lobogóhoz csatolja, emlékeztesse önöket az önzetlen tiszta honszerelemre.

Most pedig az egylet ezen diszlbogóját az ujonan választott zászlótartó gondjaira bizom. Engedje az isten, hogy azt nemzeti gyönyörü dalaink ápolása, folytonos terjesztése, s fentartása közben egyletünk s nemzetünk becsületére mindenkor diadalmasan lobogtassa.

K. I.

Saarbrückennek strategiai jelentősége elvitázhatlan.

Valahányszor a Pfalz volt a németek s franciák közt a csata színhelye, a Saarbrückenen való átmenet mindannyiszor fontos szerepet játszott.

Ha a franczia támadásokból egyelőre következtetnünk lehet, ugylátszik, mintha Mac-Mahon a Saar vonaltól Kaiserslautern felé szándékoznék hadmiveletét folytatni. Ha Saarbrückenen átkél, akkor valószínüleg komolyabb hadmüvelések birják őt erre, mint szinleges támadás.

Weissenburg, mely az utóbbi ütközet szinhelye volt, ama nagy országutnak esik, mely Saarbrückentől Saargemünden Bitschen, Lembachon, Weissenburgon Lauterburgnak vezet.

Weissenburg illetőleg Kronweissenburg (franczióul Wissembourg) Wagonban fekszik a Lauternél a Vogesek tövében s csatlakozási pontja a strassburg vissemburgi vasutnak a pfalzi Maximilián vasuttal s néhány erődítménynyel bir.

Weissemburg igen régi város. 1247-ben Elsasznak szabad városai egyike volt. 1673-ban XIV. Lajos foglalta el s 1697-ben a ryswicki békekötés folytán véglegesen Franczia országhoz csatoltatott. Weissembourgtól nyertek nevöket az ujabb háboruk történetében oly nevezetessé vált weissenburgi vonalok.

E vonalok kapcsolatos erődítmények láncolatai, melyeket 1706-ban Villars franczia marsal teremtett, hogy Elsaszt Landau ellenében biztositsa.

A Lauter hosszában vonulnak a sánczok el. A vonal jobb szárnya a Rajna és Lauterburg közt terjedő nagy mocsárra nyulik, ugyhogy erről a támadás ellen a sánczban levők biztositvák. Jelenben e sánczok el vannak hanyagolva s egy részök beomladozott.

Ennyit a helyszineken való tájékozásra szükségesnek láttunk leirni, hogy amidön fenebbi ütközetekről bővebben olvashatnak, magokat kellően tájékozhassák olvasóink!

Ujdonságok.

* **Dalárdánk lobogóját** tegnap avatták fel. A felavatási ünnepélyről a következő részleteket hozzuk: Délutáni 5 óra multával a zenede elote.e szokatlanul n.gélénkült. Dalárok s zakadozott csoportja sietett koronkint elő, kocsik robogtak végig az utczán, melyekben két-két fehérruhás koszoruleány s két-két ifju ült, és mindannyian a zenede helyiségében gyültek össze, mint ahonnan a menet kiindulni fog. Majd félhat tájban Balázs Kálmán zenekara müködése mellett megindult a menet, a zászlóanya lakásához következő rendben: a zenekar után a dalárda választmánya csatlakozott a régi zászló alatt; e csoportot követték a koszorus leányok kocsiai. A menetet az egylet müködő tagjai rekeszték be. Elérvén a zászlóanya lakását, az udvaron sorakoztak a menet tagjai, hol a dalárda elzengvén jeladát, a megjelenő zászlóanyát Komlóssy Imréné urhölgyet Szepessy Gusztáv üdvözölte s ujból felkérte, hogy a zászlóanyai tisztet méltóztatnék kegyesen elvállalni. Erre a tisztelt hölgy meghatott szavakkal köszönte meg az egylet megtisztelő figyelmét, örömmel engedett a kérelemnek s lelkesen fejezé ki óhajtását, hogy az uj zászló lobogása alatt méltó diadalok kisérjék a debreczeni dalegylet lépteit. E rövid, de szivből eredő s sziveket elragadó beszéd után ismét dal következett, (A virágnak megtiltani nem lehet"), melyre a zászlóanya a befedett lobogót zászlótartó Csurka János éber gondjaira bizta; végül pedig a dalárda énekelt egy indulót s ezen ünnepélyes szertartás bevégződésével a zászlóanya az elnök és a lobogót vivó zászlótartó kiséretében kocsira ült s a menet a fentebb érintett rendben megindult. A népkert kapujához érvén küldöttség fogadta a zászlóanyát; a küldöttség nevében Varga Lajos mondott üdvözlő beszédet a helyzet komolyságához illő ünnepélyes szavakban. Ezután a népkert mélyébe vonult a tömeg s a zászlóanya, elnök, polgármester, koszoruleányok, a választmány tagjai s több hivatalos tisztü egyének egy csinosan feldiszitett állványon foglaltak helyet a hallgató közönséggel szemben. A sorrend szerint a hymnuszszal nyilt meg a tulajdonképeni felavatási ünnepély — megjegyzendő, hogy hallgatunk azokról a taraczkdurrogásokról, melyek a programmban elő voltak irva: — a hymnusz után lapunk szerkesztője Oláh Károly állott fel s alkalmi beszédet tartott, melyet mai tárczánkban közlünk. Erre a zászló lelepleztetett, s következett a szegek beverése. A legelső szeget a zászlóanya „Magyarország összes daláregylete felvirágozásáért" verte be. Debreczenváros nevében a polgármester vert szeget ezen jelmondattal: „Éljen a haza, éljen a király!" Az elnök szegverése a debreczeni dalegylet nevében történt „Gyönyörü hazai dalaink ápolása és felvirágozásáért." Kubinyi Kálmán egyleti pénztárnok találó jelmondatáról sem feledkezünk meg, mely ekképen hangzott: „a pénztár jobb jövőjéért, hogy az egylet felvirágozhassék!" Varga Lajos választm. tag „a városban levő egyletek rokonszenves egyetértéséért" vert szeget; a zászlótartó Csurka János pedig „a koszoruleányokért." Volt még több jelmondat is.

A szegek beveretvén a koszoruleányok a zászlót megkoszorozták, a zászlótartónak az övet átadták, mialatt alkalmi dal énekeltetett. Az ének után elnök beszédet tartott, melyet szinte közlünk lapunk tárczájában. — E szónoklat bevégzésével záradékul a szózatot énekelte a dalárda, majd a „Rákóczi-induló" dallama alatt a zászló a tánczhelyiségbe vitetett s a zászlóanya széke mögé helyeztetett.

Nyolcz óra tájban a kert fasorai alól a közönség csakhamar beszivárgott a sátorba, Balázs Kálmán zenéje felharsant és a fiatalság megkezdé a tánczot. A mulatság általában kedélyes volt és mindég ilyen kedélyes maradt a tánczzene utolsó ütenyéig. Ha a szemlélő végig nézett e vigadó csoporton, nem tudá, ha vajon azokban a viszfényekben gyönyörködjék-e, melyek a szivek örömeiről az arczokra vetődtek, vagy pedig az itt egybefüződött hölgykoszoru diszes virágaiban nyerjen nyugpontot tekintete, hogy fogalmat szerezhessen tündérország lakóiról. A tánczviradtig tartott. Mint halljuk ez ünnepély a dalárda pénztárának 300 egynehány forintot jövedelmezett. Bizony, bizony többet is jövedelmezhetett volna, mert a mulatság is megérdemlé azt a kevés kiadást, de meg a dalárda is valóban megérdemlendette, ha a közönség nagyobb mérvben karolja fel, miután dalárdánk a helyes vezetés és a tagok ügybuzgalma folytán oly dicséretes ponton áll, hogy valóban bátran nézhetünk diadala elé a pesti dalárünnepélyen is.

* **A gyorsirászatról** Szőllősy Mihály, a Telegdi-féle nyomda vezetője és bérlője, e hó folyamában felolvasást, illetőleg értekezést fog tartani a kereskedő ifjak egyletében, s később gyorsirászati tanfolyamot is nyit. Üdvözöljük őt e terén, mely eddig majdnem parlagon hevert városunkban, s reméljük, hogy városunk ifjui, e tudomány messze kiható horderejét belátva, minél számosabban fogják felhasználni a kinálkozó alkalmat.

* **A gazdasági egylet tegnapi** gyülésében a szolnoki gőzekepróbára Molnár György, Jámbor Ferencz és Szikszay József választmányi tagok küldettek ki. A kereskedelmi ministerium leküldte a szőllőeke mintáját s azzal Veszprémben tett kisérlet eredményét. Az egylet bizonyosan ily szőllőekét is szerzend, s kisérleteket tesz vele helyben és az érmelléken.

* **Egy igen rosz szokás** divatozik városunkban, mely ellen mi nem azért szólalunk fel, mintha azt lényegileg, hanem azért, mert azt alakilag — roszaljuk. A koldusoknak, a halottas házakhoz gyülekezését, s a bánatos felekre nazve ez által elöidézett alkalmatlanságot emlitjük itt, mi ellen hozzánk csakugyan több részről is intéztetvén felszólitás, — nehogy a halálozási szomoru alkalmakból szokásban levő könyörületes adakozások ellen látszassunk felszólalni, egy oly módozatot ajánlunk a közönség figyelmébe, mely folytán a szomoru eset alkalmával a koldusok oda gyülekezése általi kellemetlenségtől is megszabadulhatnak, s jótéteményeiket is gyakorolhatják. Rendelje el a kapitányi hivatal, hogy a koldusoknak többé a halottas házaknál alkalmatlankodni nem szabad, s mindazon egyének, kik e kegyeletes szokáshoz ragaszkodva, könyöradományban ohajtják részesiteni az arra valóban érdemes munkaképtelen koldusokat, — az erre szánt összeget vagy a kapitányi hivatalnál, vagy az ispotály elöljáróságánál tegyék le kézhezjuttatás végett. E módon a neheztelt alkalmatlankodás is elmaradna, s az illető hivatalok utján, az arra valóban érdemesek részesülnének e kegyeletszülte jótéteményben.

* **Jakabffy Gábor** dalártársulata tetszés közt vendégszerepel minden este a Komló helyiségében; tegnap este főleg Márszky k. a. szép magán dalait tapsolták meg. A cseléd csineket Jakabffyné és Kaposváry sikerülten adták. — Előadás ma és minden este 8 órakor.

* **Az északkeleti vasutvonalak** munkálatait illetőleg, a háboru kitörése után nehány napig azon hir volt elterjedve, hogy miután a sinek és minden más e vonat épitéséhez szükséges kellék szállitására, s az egész vasutnak a legutolsó szegig elkészitésére dr. Stroussberg vállalkozott, s a háboru folytán részint a pénzviszonyokban bekövetkezett általános rázkódás, részint a porosz munkások tömeges fegyver alá hivatása következtében, ugy a vállalkozó pénzforrásai némileg megapadtak, mint munkaerők hiányában gyárai szünetelni kénytelenek, — s e körülmények a Debreczen-szathmári vonalnak még be nem végzett munkálataira igen hátráltatólag fognak hatni: e hirek ellenében a legbiztosabb forrásból tudatjuk azt, hogy bár nem lehet tagadni, miszerint azon válság, mely a háboru hirek felmerültével az egész pénzvilágot érezhető veszteséggel sujtá, — tudvalevőleg az alsó tiz nap alatt ezer millió forint értékveszteség mutatkozott az európai összes értékpapiroknál — ez egy oly hatalmas bankházat sem hagyhatott érintetlenül, mint a Stroussbergé, mindazonáltal a válságot nemcsak kiállotta, hanem most a válság után szilárdabban áll az mint valaha, sőt daczára a munkaerők roppant csökkenésének a legnagyobb áldozattal dolgoztat minden gyárában, hogy a felvállalt kötelezettségeknek eleget tegyen. Erre vonatkozólag a „Kreutz Zeitung" hirei közül aug. 2-ről e következőt emlitjük meg: „A belga pénzügyminister Malou Dr. Stroussbergnek egy Berlinből kelt levelét tette közé, melyben ez a belga hengergyárakkal tudatja, hogy daczára a háborn kitörésének, képes minden a sinek szállitására nézve elvállalt kötelezettségnek eleget tenni." E hir azt hiszszük, hogy hazánkban is megnyugtatólag hat mindazokra, kikben a háboru kitörése az északkeleti vasut munkálatai fenakadását illetőleg aggodalomat keltettek.

Legujabb.

(A Debreczen magán távirata:) Pest, aug. 8. d. u. 2 óra.

Metzből: Frosch weileri csatában Colson tábornok elesett. Raguet tábornok hiányzik. Tüzérség sokat szenvedett. Mac-Mahon összeköttetésben Failly tábornokkal. Hagenau: egyesült déli hadsereg három ponton átlépte a Rajnát, Schwartzwald csapatokkal megszállva. Koronaherczeg Hancynak tart. Rastattban franczia kémeket agyonlőttek. Párisból: Mac-Mahon Nancyt fedezi. Metzi csapatok hangulata kitünő, három hadtest még nem csatázott: öszpontositás folyamatban. Coffinier szervezi a védpontokat, poroszok Arnouillban. Mac-Mahon főhadiszállása Saverne. Bazaine, admiralnak hadtesttei érintetlenek. Ma Metznél nagy csatát vártak. Párisban 30—40 éves polgárok harczra szólittatnak.

— Berlin, aug. 7. A posz hadoszlop éle aug. 5-én a Saarhoz közeledett; Kamecke tábornok az ellent ma a spicherni hegyeken felállitva találta, Saarbrüktől nyugatra: legott támadott. Az ágyudörgésre Barnecker és Stülpnagel zászlóaljai is odasiettek. A parancsnokságot Göben tbnk vette át s nehány órai harcz után Frossard állását rohammal elfoglalta. François tbk. és Reuter ezredes megsebesültek. Frossard hadtestéből nehány százan foglyul estek, ezek állitása szerint négy hadosztály állt velünk szembe.

A harcz csak késő este ért véget. Az ellen erős ágyuzás közt vonult vissza. Estefelé megérkezett Steinmetz s átvette a parancsnokságot. A veszteség főleg tisztekben igen nagy. Az ellenség igen nagy veszteséget szenvedett.

— Mainz, aug. 7. A koronaherczeg aug. 6-ról este jelenti: Mac-Mahon fölött fényes győzelmet arattunk, kinek hadteste Canrobert és de Faillyéval egyesült; 2 sas 6 mi. alleuse és 30 ágyu esett kezünkbe 4000 fogolylyal együtt. Rose tábornok sebet kapott. Kirchbach ismét átvette a parancsnokságot. A veszteség mindkét részről igen nagy.

— Páris, aug. 7. Mac-Mahon ütközetet vesztett tulnyomó erővel szemben s több órai harcz után jó rendben visszavonult. Frossard szintén visszahuzódott a Saar felé.

— Páris, aug. 7. Hiv. hirek szerint a megoszlott csapatok Metz körül öszpontosulnak. Frossardtól semmi hir, valószinüleg az éjjel rendben visszavnult.

Közgazdaszat.

(E.) Debreczen, aug. 28. Az országos vásárt megelőző heti sertés vásár élénk volt, valamint sováuy, ugy hizott sertést elég számma hajtottak, emelkedett árak mellett a kelendőség nagy volt, a hizott sertés font számra 25—26 és fél krron kelt, a gabona-üzlet élénkült, ámbár még a készletek hiányzanak, hihető a betakaritás miatt. Mai napra a mi uj élet hozatott, hamar került rá vevő, az árak köblönként, buza 8 ft 40 kr 9 ft 40 kr, kétszeres 5 ft 40 kr 6 ft 20 kr, rozs 5 ft 20—30 kr, árpa 3 ft 60 kr, zab 3 ft 50 kr 4 ft, tengeri 6 ft 20 kr, köles 5 ft, szalonna ára 31—32 frt., háj 33 frt. mázsája.

Az országos vásár már javában folyt, mindenféle üzletü kereskedők nagy raktárral rendelkeznek, a juhvásár péntek óta elég látogatott, a behajtás igen jelentékeny számu, a szokottnál körülbelől 60,000-rel többre tehető, a kelendőség ugy a hizott, mint a hizlalásra alkalmas jószágnál nagy, az árak párszámra, hizott ürü 14—16 ft, juh 11—13 ft, sovány ürü 11—12 ft, juh 8 ft, toklyó 6—7 ft, bárány 5 ft.

Tegnap a nyers bőr-vásár is beállt, sok nyers bőrt hoztak, azonban vevője is sok volt, kivált vidékiek. Somlyó, Zilah, Nagyváradról versenyezve vásároltak a helybeliekkel, az árak magasak, 1 pár ökörbőr 36—44 frt., tehénbőr könnyebb 26—28, nehezebb 30—31; lóbőr 11—13 frt. Időjárásunk: az eső mindennapi, ámbár csak futó záporok, mit mindannyiszor hőség vált fel.

Nyilttér.

Dr. Szikszai Szabó József

orvos-sebész tudor, szülészmester, n. Szabolcsmegye t. főorvosa, m. kir. honvédezredorvos stb. lakását péterfia-utcza 811. sz. Tóth Antal ur házához tevén át, rendel naponta d. e. 8—9-ig, d. u. 3—5 óráig. 302. 1-3

Bécsi tőzsde, aug. 8. Cs. arany 6.2. ezüst 127.—

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**
Szerkesztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

Belső-Guton 223½ hold

kaszáló,

lak és gazdasági épületekkel együtt

örök áron eladó, vagy 3 évi haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni iránta egyháztéren 1088. szám alatti háznál, a füvészkert mellett. 303. 1=3

1870-iki m. kir. jutalomsorsjegyek.

Fönyeremény 250,000 frt, legkisebb nyeremény 104, 200 ft.

Legközelebbi huzás augusztus 15-kén.

Törvényesen bélyegzett:

Részletjegyek: 20 db. ilynemü sorsjegyre társasági játékok havonkint **6 frt** befizetéssel. — Az utolsó részlet lefizetésekor minden részvevő egy eredeti sorsjegyet kap.

Részjegyek: melyek addig érvényesek, mig egy nyereménynek 250,000 frtól kezdve 104—200 frtig a huszadrésze reá nem esik.

Egy darab 3 frt, 10 db. 68 frt, 20 db. 135 frt.

Az összeg beküldése vagy utánvét mellett szivesen szolgálunk.

A nyeremény-sorozatokat ingyen megküldjük.

Rothschild és Társa

Bécs, posta-utcza 14. szám. 269. 3—5

A DEBRECZENI IPAR és KERESKEDELMI BANK

vesz és elád mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket.

arany és czüstpénzt. 188.21—58

Elád sorsjegyeket részletfizetésre,

szervez a legkedveltebb magyar és osztrák sorsjegyekre **játéktársaságokat, ajánltatik**:

Hitelintézeti sorsjegy, évenkint 4 huzással, 250,000, 200,000, 50,000, 40,000 frt főbb nyereménynyel, **12 ft vagy 10 ft**

1864. államsorsjegy, évenkint 5 huzással, 250,000, 220,000, 200,000 frt főbb nyereménynyel, **10 vagy 8 ft**

havonkénti részletfizetés mellett,

ugy egyes darabonkint, mint társaságban 10 darabra.

Mencze H. A.

Debreczen, Széchenyi-utcza 1813-ik sz. a. saját házánál.

Bátorkodom a n. é. közönség figyelmét fölhivni a legjobb és legkitünőbbnek elismert valódi

Wheeler- és Wilson-féle varrógépeimnek

legközelebb megérkezett nagy raktárára,

ezen gépek eddig még nem létezett jóság, csin és tökély mellett leszállitott gyári áron kaphatók, szintugy egyes családok, mint iparosok számára, továbbá kézmüvesek használatára, ***valódi***

Grover-, Baker- és Elias Hove-félék.

Mindezek munkaképességéről irásban kezeskedem.

Személyesen adok oktatást dijtalan, tapasztalásra fektetett, könnyen felfogható módszer szerint.

Nagyválasztéka a Wheeler- és Wilson-féle egy és kettős fonalu ***kézi varrógépeknek,*** legczélszerübbeknek elismer gépek. **Czérna, selyem, tü és olaj.** 267. 4—

Árlejtési hirdetmény.

H.-Hadház közönsége ujonan épitendő

kéttornyu imaháza összes munkáit

árlejtés utján szándékozván vállalatra bocsátani, — ezen **árlejtésre a f. 1870. évi augusztus 20**-dik napjának d. e. **9** óráját tüzi ki, és felhivja a vállalkozni akarókat, hogy a kitett időre H.-Hadház város közönségéhez czimzett zárt ajánlataikat — készpénz, vagy értékpapirokban — 20%-tóli bánompénzzel ellátva adják be; megjegyeztetvén, hogy a kömives-, ács- és kőfaragó-munkákra együttesen, asztalos- és üveges-munkákra ismét együtt, lakatos- és bádogos-munkákra pedig külön-külön ugyancsak 20%-tóli bánompénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

A tervrajzok, költségvetés és az árlejtési feltételek Hadház város közönségénél addig is megtekinthetők.

Kelt H.-Hadházon, f. évi augusztus 1-sö napján tartott közgyüléséből. 296. 3—3

H.-Hadház város tanácsa és közönsége.

Csapó Zsigmond, jegyző. ***Hadházy Endre,*** főhadnagy.

CEMENT kőtáblákat

templomok, gyüléstermek, előcsarnokok, folyosók, fürdőszobák talajozására ajáln

214. 20— **Geréby és Hannig.**

Hirdetmény.

Miután az épülőfélben levő vasuti vonalokon mindaddig, mig azok a közforgalomnak hatóságilag át nem adattak, az árunak és az épitéssel közvetlen viszonyban nem álló személyeknek szállitása tiltva van, — és a

Debreczen-Szathmári

vonalon tapasztalt ilynemü szállitások megszüntetését a nmlgu m. k. közmunka és közlekedési ministerium f. évi május hó 17-én 3418. sz. a. kelt rendeletével alulirott igazgatóságnak szoros kötelességévé tette: ezennel közhirré tétetik, miszerint alulirott igazgatóság az ebbeli ellenörködésre kiküldött tisztviselőinek meghagyta, hogy a fenallo tilalom megtartása felett szigoruan örködjenek, s a tapasztalt áthágásokat szükség esetében hatósági közbejövetellel, sőt karhatalommal is meggátoljak.

E felől a tisztelt közönség azon hozzáadással értesittetik, miszerint netaláni ismételt visszaélések esetében a büntető eljárás nemcsak a vétkes épitési személyzet ellen, hanem mindazok ellen, kik a szolgálati személyzetet ajándékadás vagy fizetés által személy — vagy áruszállitásra ösztönzik, meg fog indittatni, — azon áruk pedig, melyek a szállitó vonatokon, vagy szállitás végett a pályatesten, vagy tartozmányain találtatnak, az okozott károk, s eljárási költségek fejében lefoglaltatni, s birói zár alá tétetni fognak.

Azon tekintetnél fogva, hogy az ily tilos szállitások egy még be nem rendezett vaspályán kiszámithatlan baleseteket okozhatnak, e mellett pedig az épitésnek, s a pálya mielőbbi megnyitásának tetemes akadályaul szolgálnak, bizalommal elvárja az alulirott igazgatóság, hogy a környékbeli tisztelt közönség e fölhivásnak teljes mértékben megfelelni fog.

A magyar észak-keleti vasut vezérigazgatósága.

304. 1—2

Mein — das echte —

RESTITUTIONS-FLUID.

Wer dasselbe **unverfälscht** zu haben wünscht, wende sich an **mich selbst** oder an Herrn **Gustav Ullrich** in **Wien, Judenplatz 9.**

Preis:

½ Kiste, 12 Flaschen, 20 fl., ⅓ Kiste, 6 Fl., 10½ fl., ¼ Kiste, 3 Fl., 5½ fl.

CARL SIMON, Thierarzt, Erfinder des Restitutions-Fluids und Gründer der Fluid-Heilmethode. Wien, III. Bez., Löwengasse 37 A.

Das k. k. privil. Fluid des Hrn. **Fr. Joh. Kwizda,** Apotheker in **Korneuburg, Ph. Barth** in **Wien,** sowie alle andere — solcher Herren —, sind nur **Nachahmungen meines Restitutions-Fluids.**

A valódi gyógyfolyadék

(Restitutions-Fluid)

csak nálam, általam kapható hamisitatlan állapotban, és

Ullrich Gusztávnál

Bécsben, Judenplatz 9. sz.

Árak: 1 láda 12 palaczkkal 20 frt, ½ láda 6 palaczk 10½ ft, ¼ láda 3 palaczkkal 5½ ft.

Simon Károly állatorvos, a gyógyfolyadék föltalálója, s a folyadék gyógymód alapitója. Bécs, Bezirk III. Löwengasse 37. szám.

A Kwizda-féle korneuburgi szabad gyógyfolyadék, valamint a bécsi Barthféle s a többi ilyenek, mind csak az én gyógyfolyadékomnak utánzásai. 271. 9—15

Egy hintó,

mely igen keveset használtatott, eladó. Megtekinthető péterfián 885. sz. a. 299. 1—4

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.